

افزایش عمر و تغیر الگوهای زندگی سالمندان

با طولانی‌تر شدن عمر و افزایش هزینه‌های زندگی، سالمندان در آمریکا به دنبال خانه‌های مشترک، چندنسلی و جوامع خودگرداند تا دوران پیری را با استقلال، همراهی و امنیت سپری کنند

▲ عکس مربوط به یکی از پروژه‌های شرکت MVCOHO است

افزایش امید به زندگی در جهان، شیوه زیستن و سکونت سالمندان را دگرگون کرده است. بسیاری از افراد مسن در آمریکا در حال بازنگری در نحوه و مکان زندگی خود هستند. دیگر دوران انزوای ناخواسته و خانه‌های خالی از صدا به پایان رسیده و الگوهای تازه‌ای از «زندگی مشترک سالمندی» در حال شکل‌گیری است؛ الگوهایی که ریشه در ضرورت‌های اقتصادی، اجتماعی و روانی دارند.

انتخاب‌های تازه برای دوران کهنسالی

«دنیس یارملک» ۶۹ ساله و مجرد، با دوستش در نوادا، خانه‌ای بزرگ خریداری کرده است. او نمی‌خواست تنها زندگی کند. «فرانکا اسمیت» و «مایکل ماریا»، دو سالمند در دهه هشتم عمر که پس از آشنایی در یک برنامه هم‌خانگی، اکنون در کلرادو در یک آپارتمان مشترک زندگی می‌کنند. در کالیفرنیا نیز خانواده «برونز» جامعه‌ای هم‌زیستی را روی یک هکتار زمین پایه‌گذاری کرده‌اند. این روایت‌ها نشان می‌دهد که سالمندان برای مقابله با تنهایی و هزینه‌های فزاینده مسکن، راه‌های تازه‌ای برای بهم‌زیستن یافته‌اند.

به گفته «شانون گازمن»، مدیر ارشد انجمن بازنشستگان آمریکا (AARP)، حدود سه‌چهارم افراد بالای ۵۰ سال ترجیح می‌دهند در خانه‌های خود بمانند؛ اما افزایش هزینه‌ها و مشکلات جسمی این تمایل را با دشواری

روبه‌رو کرده است. بسیاری از سالمندان به جای ترک خانه، به دنبال هم‌خانه‌ای برای تقسیم هزینه‌ها یا داشتن همراه هستند. «جنیفر مولینسکی» از مرکز مطالعات مسکن دانشگاه هاروارد می‌گوید: «ما به گزینه‌های تازه‌ای برای زیستن نیاز داریم.» طبق پژوهش همین مرکز، در سال ۲۰۲۳ نزدیک به یک میلیون سالمند آمریکایی با هم‌خانه‌های غیرخویشاوند زندگی می‌کردند؛ آماری که طی دو سال ۸.۸ درصد افزایش یافته و نسبت به دو دهه پیش دو برابر شده است.

مزیت‌های همراهی در سالخوردگی

یارملک که زمانی ۱۲ نفر در یک خانه زندگی کرده بود، اکنون تجربه زندگی مشترک را «آسوده و لذت‌بخش» می‌داند. او می‌گوید در جوانی از ترس قضاوت دیگران درباره این شیوه زندگی سکوت می‌کرد، اما امروز بی‌پرده می‌گوید: «من هفتاد ساله می‌شوم و دیگر اهمیتی نمی‌دهم چه فکری می‌کنند.»

نمونه دیگر «آن کسلتن»، ۷۲ ساله است که چند ماه از سال را در گواتمالا زندگی می‌کند. او نمی‌خواست خانه‌اش در پورتلند خالی بماند، بنابراین به سازمان HomeShare Oregon پیوست؛ نهادهی که صاحبان خانه را با متقاضیان هم‌خانگی تطبیق می‌دهد و از طریق بررسی پیشینه و میانجی‌گری، امنیت و نظم روابط را تضمین می‌کند. کسلتن پس از مصاحبه با چند

نفر، با یک معلم ۶۰ ساله هم‌خانه شد و در جریان یک تصادف رانندگی، از حمایت و مراقبت او بهره‌مند گردید. بر اساس نظرسنجی AARP، نیمی از افراد بالای ۵۰ سال که خانه‌شان را با دیگران شریک می‌شوند یا تمایل به این کار دارند، به کمک و همراهی نیاز دارند؛ نیمی به دنبال همدم‌اند و نیمی دیگر به درآمد اضافه.

زندگی مشترک: راهی برای بقا

«فرانکا اسمیت» ۸۰ ساله، زمانی آپارتمانش را برای کلاس‌های رقص اجاره می‌داد، اما با افزایش هزینه‌ها، ناچار شد به سراغ سازمان Sunshine Home Share برود. این نهاد غیرانتفاعی به او کمک کرد تا «مایکل ماریا» ۸۱ ساله را بیابد؛ مردی که پس از مرگ همسرش و فروش خانه‌اش به دلیل بدهی، به دنبال مکانی ارزان‌تر بود. آنها بلافاصله با یکدیگر مصمیمی شدند و اکنون نه تنها هزینه‌های خود را کاهش داده‌اند، بلکه از تنهایی نیز رها شده‌اند.

به گفته «آلیسون جوکوفسکی»، مدیر اجرایی Sunshine Home Share، اشتراک‌گذاری خانه چالش‌هایی دارد، اما می‌تواند راه‌حلی حیاتی برای افراد تنها و کم‌درآمد باشد. بیش از نیمی از کاربران این طرح زنان مجردند.

بازگشت خانواده‌های چندنسلی

در کنار این شکل تازه از هم‌خانگی، خانواده‌های

چندنسلی نیز دوباره رونق یافته‌اند. گزارش مرکز پژوهشی Pew نشان می‌دهد نسبت خانواده‌های چندنسلی در آمریکا از ۷ درصد در سال ۱۹۷۱ به ۱۸ درصد در سال ۲۰۲۱ افزایش یافته است. شرکت ساختمانی «لنار» از نخستین سازندگانی بود که به این تغییر واکنش نشان داد و مدل خانه‌های Next Gen یا «خانه در خانه» را طراحی کرد؛ خانه‌هایی که بخشی مستقل با اتاق خواب، آشپزخانه و ورودی جدا دارند.

این طرح زندگی را برای خانواده‌هایی مانند «ترینیداد رایه» آسان کرده است. او پس از شکستگی لگن پدر ۸۸ ساله‌اش، تصمیم گرفت خانه‌ای چندنسلی بخرد تا هم مراقبت از پدر آسان‌تر شود و هم استقلال او حفظ گردد. پدر در واحد خود زندگی می‌کند، باغچه را رسیدگی می‌کند و غذایش را جدا می‌پزد. ترینیداد می‌گوید: «دانستن اینکه می‌توانم هر روز از حالش باخبر شوم، برام آرامش‌بخش است.»

هم‌زیستی برنامه‌ریزی شده

بعضی از سالمندان به جای هم‌خانه شدن، به سراغ ساخت جامعه‌های مشترک رفته‌اند. «دبوید» و «سوزان برون»، زوجی بازنشسته از سیلیکون ولی، رویای ساخت جامعه‌ای کوچک و خودگردان را عملی کردند. پروژه آن‌ها با نام Mountain View Cohousing پس از ۱۰ سال برنامه‌ریزی و طراحی، در قالب ساختمانی سه‌طبقه با ۱۹ واحد و فضاهای مشترک به بهره‌برداری رسید.

ساکنان این مجموعه تصمیم‌ها را به‌صورت اجماعی می‌گیرند و گروه‌های کاری مسئول نگهداری، فضای سبز و فعالیت‌های اجتماعی‌اند. از زمان افتتاح تا امروز، همه واحدها پر بوده و دهه‌ها نفر در نوبت سکونت هستند. برون‌ها اکنون با ۷۸ و ۸۰ سال سن، به دیگران در ساخت جوامع مشابه مشاوره می‌دهند. به گفته آن‌ها، بیش از ۱۵۰ جامعه هم‌زیستی در آمریکای شمالی فعال است و بیشترشان بر زندگی سالمندان تمرکز دارند.

آینده زیستن سالمندان

روند روبه‌رشد این اشکال نو از سکونت، بازتاب تغییریری عمیق در جامعه آمریکاست. تا سال ۲۰۳۰، یک‌پنجم جمعیت این کشور بالای ۶۵ سال خواهد بود؛ به این معنا که نیاز به الگوهای مسکن متنوع‌تر بیش از هر زمان احساس می‌شود. از خانه‌های اشتراکی و چندنسلی گرفته تا جوامع هم‌زیستی، همه نشان از جست‌وجوی راه‌هایی برای زیستن با کرامت، استقلال و پیوند انسانی در سالخوردگی دارند.

در جهانی که جمعیت آن به سرعت پیر می‌شود، این تغییرات تنها یک پاسخ اجتماعی نیستند، بلکه ضرورتی حیاتی‌اند: بازتعریف مفهوم «خانه» به‌مثابه پناه، همراه و امید در واپسین سال‌های زندگی.

منبع: وال استریت ژورنال

مازاد تجاری چین تهدید یا فرصت؟

افزایش مازاد تجاری چین دوباره نگرانی‌هایی را در ایالات متحده و اروپا برانگیخته است. این نگرانی‌ها بیشتر به دلیل تأثیرات منفی بر کشورهای در حال توسعه است؛ جایی که صدها میلیون نفر هنوز به تولید یا مهارت پایین وابسته‌اند. در دهه‌های گذشته، ورود چین به بازار جهانی باعث تحولاتی شد که موجب نابودی شغل‌ها و جوامع صنعتی در کشورهای پیشرفته، به ویژه در ایالات متحده شد. اما بسیاری از این تغییرات ناشی از پیشرفت‌های فناوری و تغییرات ساختاری در اقتصادهای توسعه‌یافته بودند، که بخش‌های کم‌مهارت تولیدی را رها کردند. حالا، این بخش‌ها بیشتر تحت تسلط چین قرار دارد. چین امروز حدود ۲ تریلیون دلار مازاد تجاری دارد که ۱.۴ تریلیون دلار آن از صادرات کالاهای کم‌مهارت ناشی می‌شود. در حالی که در کشورهای پیشرفته، تأثیرات این شوک محدود به چند بخش خاص مانند خودروهای برقی و انرژی‌های تجدیدپذیر است، اما کشورهای کم‌درآمد و متوسط (LMICS) تأثیرات شدیدتری را تجربه می‌کنند. در این کشورها، واردات از چین تقریباً ۴ درصد از تولید ناخالص داخلی را تشکیل می‌دهد که سهمی بزرگ‌تر از واردات کالاهای کم‌مهارت کمی کاهش یافته، اما هنوز بیش از نیمی از بازار جهانی به چین اختصاص دارد. کاهش نیروی کار چین باعث پیش‌بینی کاهش سریع‌تر سهم این کشور از صادرات جهانی می‌شد، اما هنوز این روند به‌طور کامل مشاهده نمی‌شود. این موضوع نشان می‌دهد چین همچنان فضایی را اشغال کرده می‌تواند برای ایجاد میلیون‌ها شغل در کشورهای فقیرتر به کار رود. وضعیت نگران‌کننده‌ترین است که دستمزدهای تولیدی در چین به‌طور قابل توجهی بالاتر از کشورهای کم‌درآمد متوسط است و همچنان در حال افزایش است. به‌طور مثال، دستمزد سالانه در صنعت پوشاک چین حدود ۱۰ هزار دلار است که پنج برابر بیشتر از بنگلادش و چهار برابر بیشتر از هند است. این تفاوت در دستمزدها می‌تواند مشکلات جدیدی برای کشورهای کم‌درآمد ایجاد کند که در حال تلاش برای بهبود شرایط اقتصادی خود هستند. با این حال، اگر قدرت صادراتی چین فقط ناشی از بهره‌وری و اتوماسیون باشد، شاید نگرانی کمتری ایجاد کند. اما شواهد نشان می‌دهند این قدرت بیشتر به دلیل تنظیمات سیاستی چین، نظیر یارانه‌های صنعتی، نرخ ارز پایین و ظرفیت مازاد تولیدی است که به نفع این کشور مزیت رقابتی ایجاد می‌کند.

از منظر تاریخی، قدرت‌های مسلط در بازارهای جهانی کالاهای عمومی به نوعی فضاهایی برای تولید و صادرات کشورهای دیگر فراهم می‌کردند، به‌طوری که پس از جنگ جهانی دوم ایالات متحده چنین نقشی ایفا می‌کرد. اما اکنون، با عقب‌نشینی ایالات متحده از این موقعیت، چین باید نشان دهد که آیا می‌تواند به عنوان جایگزین ایالات متحده عمل کند یا خیر. فشار بر کشورهای LMICS در حال افزایش است که نمونه‌ای از آن ناآرامی‌های اخیر در اندونزی است. چین با تغییر وضعیت خود در سازمان تجارت جهانی تلاش کرده گام‌های نمادینی بردارد، اما تا زمانی که فضای تولید جهانی را ترک نکند، این اقدامات بی‌محتوا خواهند بود. برای رهبری جهانی، چین باید بفهمد که هر مونی از توانمندسازی دیگران به دست می‌آید؛ نه از تسلط بر آن‌ها. این شوک جدید چینی یک آزمون است تا نشان دهد آیا می‌تواند به‌عنوان نگهبانی منصف عمل کند یا همچنان به شیوه تجاری «گدایی از همسایه» باقی بماند.

منبع: پروجکت سیندیکیت